

Lahden kaupunki
Yhdistymishallitus

Päätöspäivämäärä
10.08.2015 § 67

Kuntayhteistyön tulevat järjestelyt uuden Lahden Teknisellä ja ympäristötoimialalla

D/2536/00.04.01.02.00/2015

Perusteluosa

Uuden Lahden Teknisen ja ympäristötoimialan valmistelua on tehty valtuustoissa hyväksytyn yhdistymissopimuksen (15.12.2014) sekä sitä tarkentavan yhdistymishallituksen päätösten (24.3.2015 §28; 27.4.2015 §38; 18.5.2015 §42; 3.6.2015 §52; 3.6.2015 §55) mukaisesti. Yhdistymissopimuksen mukaan kaikki kuntien väliset yhteistyösopimukset arvioidaan tarkoituksenmukaisuusperustein. Valmistelussa on ilmennyt tarve tarkentaa tiettyjä kuntayhteistyöhön liittyviä asioita siltä osin kuin kunnilla on yhteisiä viranomaisia tai muutoin yhteistä toimintaa.

Jäteasiat

Toimivaltainen jätehuoltoviranomainen on Päijät-Hämeen jätelautakunta, joka on osa Lahden kaupungin organisaatiota. Toiminta perustuu kuntien väliseen jätelautakuntasopimukseen. Nykyisen lautakunnan toimikausi on sopimuksen mukaan vain kaksi vuotta. Sopimusta joudutaan päivittämään kuntien yhdistyessä ja samalla on perusteltua tehdä muitakin päivityksiä. Toiminta on rahoitettu kokonaisuudessaan ekomaksulla.

Yhdistymissopimuksen mukaan jätelautakunnan tehtävät tulee mahdollisuuksien mukaan integroida tekniseen ja ympäristölautakuntaan. Uuden Lahden lautakuntaan ei kuitenkaan ole perusteltua ottaa useamman kunnan edustajia. Näin ollen vaihtoehdot ovat perustaa teknisen ja ympäristölautakunnan alaisuuteen erillinen jätejaosto tai perustaa uusi jätelautakunta. Voimassaolevan kuntalain mukaan jokaisella kunnalla ei tarvitse olla omaa edustajaa jäteviranomaisessa. Vuoden 2017 alusta voimaan tulevassa kuntalaissa kuitenkin säädetään, että jokaisella kunnalla on oltava oma edustaja. Kuntaliitto ajaa muutosta lakiin jo ennen sen voimaantuloa tältä osin.

Yhdistymishallituksen on perusteltua pikaisesti käynnistää sopimusneuvottelut uuden jätehuoltoviranomaisen perustamisesta sekä sen tehtävistä. Sopimuksessa on kuntalain 52§ mukaan sovittava ainakin

- 1) yhteisen toimielimen tehtävistä sekä tarvittaessa 8 §:ssä tarkoitetun järjestämisvastuun siirtymisestä
- 2) yhteisen toimielimen kokoonpanosta ja muiden kuntien oikeudesta valita toimielimen jäseniä;
- 3) kustannusten perusteista ja jakautumisesta; (rahoitus ekomaksusta)

4) sopimuksen voimassaolosta ja irtisanomisesta.

Jätelaissa on niin tarkkaan säädetty kunnan jätehuoltoviranomaisen tehtävien järjestämisestä, ettei otto-oikeutta ole jätelain mukaisissa kunnan jätehuoltoviranomaisen lakisääteisiin päätöksiin. Sopimuksessa voitaisiin haluttaessa myös sopia siitä, ettei vastuukunnan kunnanhallituksella ole oikeutta ottaa yhteisen toimielimen päättämää asiaa käsiteltäväkseen.

Kuntalain mukaan kuntien yhteisen toimielimen käynnistämisen edellytyksenä on, että kunnat ovat sopineet toiminnan käynnistämisestä yhtäpitävillä päätöksillä. Kuntaliitto suosittaa seuraavaa menettelyä (KHO 1512/2015): Toimielintä koskevan sopimuksen voimaantulo on syytä määritellä riippumattomaksi siitä, miten sopijakuntien päätöksenteko etenee. Voimaantuloa ei pidä kytkeä hyväksymispäätösten lainvoimaan, jolloin valittamalla voitaisiin turhaan lykätä hallinnon organisoimista.

Toimielinsopimuksen hyväksymistä koskevat valtuustojen päätökset on syytä laittaa täytäntöön heti odottamatta lainvoimaa. Toimielimen tulisi aloittaa 1.1.2016, joten sopimuksen on syytä tulla voimaan tuolloin määräyksellä, että täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin voidaan ryhtyä jo tuota ennen. Jäsenien valinnat ja muut järjestelyt voidaan silloin tehdä ajoissa.

Käytännössä on varminta määritellä, että sopimus tulee voimaan kunkin kunnan osalta, kun valtuusto on sen hyväksynyt. Tuolloin ei päädytä esim. pattitilanteeseen, jossa yksi vastahakoinen osakaskunta muiden hyvästä neuvottelutahdosta huolimatta estää toimielimen toiminnan aloittamisen.

Joukkoliikenneasiat

Lahden kaupunki on joukkoliikennelain mukainen viranomaisen alueella. Alueelle on kuitenkin perustettu Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, jossa on edustus myös muista kunnista. Yhdistymissopimuksessa on asetettu tavoitteeksi, että joukkoliikenneviranomaisen tehtävät annetaan suoraan uuden Lahden tekniselle ja ympäristölautakunnalle. Tämä on täysin mahdollista, se myös selkeyttäisi kunnan lipputukeen ja lipunhintoihin liittyvien päätösten koordinaatiota, kun sama elin sekä tekisi suurimman kunnan talousarvioesityksen että päättäisi lippujen hinnoittelusta. Jos näin tehdään, on perusteltua sopia kuntien välisestä luottamushenkilötason yhteistyöstä joukkoliikennetarkaisujen linjaamiseksi.

Lahden kaupunki
Yhdistymishallitus

Päätöspäivämäärä
10.08.2015 § 67

Ympäristöterveys

Aiempien päätösten mukaisesti uusi Lahti hoitaa ympäristöterveyden viranomaistehtävät itse. Päätösvaltaisena viranomaisena toimii perustettava rakennus- ja ympäristölupalautakunta. Vuoden 2016 aikana on kuitenkin voimassa Nastolan ja Aava-kuntayhtymän välinen sopimus tehtävien hoidosta, joten on syytä käydä tarkaneuvottelut Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän kanssa tehtävien hoidosta ja painopisteistä vuoden 2016 aikana ennen tehtävien siirtymistä kokonaisuudessaan uuden Lahden hoidettavaksi vuoden 2017 alusta.

Ympäristövalvonta

Hollolan kunta on ilmoittanut valmistelevänsä oman ympäristöviranomaisen perustamista osana kuntaliitosta Hämeenkosken kanssa jo vuoden 2016 alusta. Näin ollen voimassaoleva sopimus päättyisi jo vuoden 2015 lopussa mikäli muut sopijakunnat Lahti ja Nastola ovat yksimielisiä asiasta. Muutoin sopimus jatkuu vuoden 2016 loppuun. Sopimuksen päättymisellä ei ole henkilöstövaikutuksia. Hollola on edelleen esittänyt toiveen että ympäristövalvonnan asiantuntijatehtävien hoitamisesta ostopalveluna voidaan neuvotella Lahden ja Hollolan kesken.

Nykyisen Lahden seudun ympäristöpalvelujen mukaan palvelusopimuksen laatimiseen on mahdollisuuksia. Ympäristöyhteistyö kuntien välillä on tärkeää muutenkin, eritoten pohjavesiin ja Vesijärveen liittyvissä asioissa. Uudessa Lahdessa ympäristöviranomaisena toimii perustettava rakennus- ja ympäristölupalautakunta.

Rakennusvalvonta

Kärkölen kunnanvaltuusto on (22.6.2015 §22) osaltaan päättänyt yhteistyöstä rakennusvalvonnan osalta. Päätöksen mukaan Kärkölä neuvottelee Lahden kanssa asiantuntijapalveluiden ostamisesta mutta viranomaistehtävät ovat joko Kärkölen omassa tai mahdollisesti Kärkölen ja Hollolan yhteisessä toimielimessä. Voimassaoleva yhteistyösopimus päättyisi näin vuoden 2015 loppuun. Rakennusvalvonnan yhteistoimintasopimuksen mukaan sopimus on voimassa valtuustokauden kerrallaan, mutta se voidaan lopettaa aikaisemminkin, jos kaikki sopijaosapuolet niin yhdessä päättävät. Nykyisen Lahden seudun rakennusvalvonnan mukaan palvelusopimuksen laatimiseen on mahdollisuuksia. Uudessa Lahdessa rakennusvalvontaviranomaisena toimii perustettava rakennus- ja ympäristölupalautakunta.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Jyrki Myllyvirta

Lahden kaupunki
Yhdistymishallitus

Päätöspäivämäärä
10.08.2015 § 67

Päätösehdotus

Yhdistymishallitus päättää

- 1) irtisanoa osaltaan nykyiset yhteistyösopimukset em. asioissa päättymään 31.12.2015
- 2) käynnistää neuvottelut Asikkalan, Heinolan, Hollolan, Kärkölan, Myrskylän, Orimattilan, Padasjoen, Pukkilan ja Sysmän kuntien kanssa uudesta jätelautakuntasopimuksesta siten, että lautakunnan toimikausi olisi vaalikauden mukainen, lautakunnan päätösvalta jakautuisi asukasluvun mukaan sekä siten että lautakuntasopimus tulee voimaan yllä kuvatulla menettelyllä
- 3) käynnistää neuvottelut Päijät-Hämeen kuntien kesken tarvittavan yhteistyön järjestämiseksi joukkoliikenneasioissa
- 4) käynnistää tarkeneuvottelut Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän kanssa ympäristöterveyden tehtävien hoitamisesta vuoden 2016 aikana
- 5) käynnistää neuvottelut ympäristövalvonnan asiantuntijatehtävien ostopalvelusopimuksesta Hollolan kanssa
- 6) käynnistää neuvottelut rakennusvalvonnan asiantuntijatehtävien ostopalvelusopimuksesta Kärkölan kanssa.

Edelleen yhdistymishallitus päättää valtuuttaa toimialajohtaja Matti Kurosen tai määräämänsä neuvottelemaan em. sopimuksista.

Päätös

Yhdistymishallitus päätti

- 1) irtisanoa osaltaan nykyiset yhteistyösopimukset em. asioissa päättymään 31.12.2015
- 2) käynnistää neuvottelut Asikkalan, Heinolan, Hollolan, Kärkölan, Myrskylän, Orimattilan, Padasjoen, Pukkilan ja Sysmän kuntien kanssa uudesta jätelautakuntasopimuksesta siten, että lautakunnan toimikausi olisi vaalikauden mukainen, lautakunnan päätösvalta jakautuisi asukasluvun mukaan sekä siten että lautakuntasopimus tulee voimaan yllä kuvatulla menettelyllä
- 3) käynnistää neuvottelut Päijät-Hämeen kuntien kesken

Lahden kaupunki
Yhdistymishallitus

Päätöspäivämäärä
10.08.2015 § 67

tarvittavan yhteistyön järjestämiseksi joukkoliikenneasioissa

- 4) käynnistää tarkeneuvottelut Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän kanssa ympäristöterveyden tehtävien hoitamisesta vuoden 2016 aikana
- 5) käynnistää neuvottelut ympäristövalvonnan asiantuntijatehtävien ostopalvelusopimuksesta Hollolan kanssa
- 6) käynnistää neuvottelut rakennusvalvonnan asiantuntijatehtävien ostopalvelusopimuksesta Kärkölän kanssa.

Edelleen yhdistymishallitus päättää valtuuttaa toimialajohtaja Matti Kurosen tai määräämänsä neuvottelemaan em. sopimuksista.

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Janne Mäki (p. 044 716 1844) /
Toimialajohtaja Matti Kuronen (p. 040 576 9105)

Toimenpiteet

ote: päätöksessä mainitut kunnat, teky, PHSOTEY, Nastolan kunta

Muutoksenhaku

oikaisuvaatimusohje